

NOVA ADMINISTRACIJA

GOD. II

BEOGRAD, 1954

BR. 1

PRVI IZVEŠTAJ SAVEZNOG IZVRŠNOG VEĆA SAVEZNOJ NARODNOJ SKUPŠTINI I NJEGOV ZNAČAJ

Ustavni zakon predviđa stalniji, tešniji i u suštini izmenjen odnos između Narodne skupštine i njenog izvršnog organa. Ta promena je naročito jasna kad se ceni s gledišta ranijih odnosa između Skupštine i Vlade. Prema Ustavu od 1946 Skupština je, istina, bila vrhovni organ vlasti, ali je Vlada definisana kao »najviši izvršni i upravni organ vlasti«. Vlada je u odnosu na Skupštinu bila nezavisna i njena odgovornost se uglavnom svodila na takozvanu »opštu političku« odgovornost. To je proizlazilo iz samog mehanizma ovih odnosa koji je predviđao Ustav od 1946 g. Vlada je bila ustavni nosilac izvršne i upravne funkcije vlasti. Osim prava da bira i razrešava Vladu, Skupština je imala uglavnom zakonodavnu funkciju, i to opet ne kao potpuno isključivu nadležnost. Vlada je istovremeno bila glavni, a skoro i isključivi, inicijator zakona i drugih odluka Skupštine. Ova Vladina inicijativa je stavljala Skupštinu u relativno pasivnu pa i podređenu ulogu, iako je ona u krajnjoj liniji svojim odlukama donosila najvažnije državne akte, zakone, društvene planove, budžet i sl. U ovakvim uslovima Skupština je postepeno i prenosila pojedine delove svoje zakonodavne funkcije na Vladu. Već je i sam Ustav od 1946 predviđao izvesne uredbe na osnovu zakonskog ovlašćenja. U praksi se ovo zakonsko ovlašćenje primenjivalo prilično široko, tako da je Vlada bila u mogućnosti da svojim uredbama reguliše niz osnovnih pitanja, naročito u oblasti privrede, rada i socijalnog osiguranja koja po svom značaju nesumnjivo spadaju u materiju zakonodavstva, u sferu Skupštine.

Ali ovakva struktura najviše vlasti federacije nije bila rezultat otuđenja kompetencije iz Narodne skupštine u korist Vlade. Ona je proizlazila iz samog ustavnog mehanizma, a naročito iz društveno političkih odnosa i određenih objektivnih (i donekle subjektivnih) uslova i objektivnih potreba našeg privrednog, političkog i uopšte društvenog razvitka.

Ustavni zakon je izmenio ovu strukturu vlasti kad je objektivni društveni i politički razvitak to omogućio i tražio i kad je stvarna izgradnja socijalističke demokratije postavila nove zahteve i tražila nove izražajne oblike. Jedna od osnovnih karakteristika ovih promena u strukturi vlasti ogleda se u promeni ne samo odnosa između Skupštine i nosilaca izvršne i upravne funkcije vlasti, već i u samom obliku ovlašćenja i organizaciji tih nosilaca. Savezno izvršno veće je izvršni organ Skupštine. Njemu, kao svom telu, kao jednoj vrsti svog odbora, Skupština poverava političku iz-